

N° 100.

D. 26. Kwietnia,
PONIEDZIAŁEK.

Rok 1824.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Hoża Krakowa Kazimierzowi
W. 1333

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

Umieszczono w Dzienniku Praw wyrok N. PANA, potwierdzający Stowarzyszenie Urzędników, Oficjalistów i Posługaczyw w Królestwie: Pols. w celu zapewnienia im sposobu utrzymania się przyzwoitego, gdy wiek podeszły lub utracone zdrowie niezdatnymi ich do dalszej służby uczynią. —

Doniesiono z Województwa Krakowskiego że niedawno tam wściekło się wiele Psów i Wilków które pokaleczyły kilku Ludzi. Wszystkie te wściekłe psy i wilki zostały pozabijane, a Ludzi skaleczonych iak najstaroziej opatrują.

D, 21 b.m. w Stanisławowie na zgromadzeniu politycznem Powiatów Stanisławowskiego i Siennickiego, pod Laską Marszałkowską JW. JX. Jana Kant: *Mallińskiego* Kanonika Łęczycy: Dziekana Stanis: *Proboszcza* Dąbrowskiego, wybranym został Deputowanym na Sejm JW. Jgna: *Szymanowski* Dziedzic Cygowa, a Radcą Obyw: JW. Antoni *Siarczyński* Dziedzic Chrzesnego, Assesorami byli W. JX. *Jurkowski* Kanonik Lubel: *Proboszcz* Stanis: i W. Nikod: *Jankowski* Burmistrz Miasta Stanis: a Sekretarzem W. Stanisław *Kopyciński* Obywatel Miasta Latowicza. — D, 29 z.m. w Radomiu na zgromadzeniu Politycznem Miasta *Radonia* odbytem pod Laską Marszałkowską JW. Macieja *Dziedzickiego* wezwani na Assesorów JWW, Jan *Puszyński* Deputowany na Sejm i Ant: *Ma-*

iewski dotychczasowy Radca Woiewi: a Sekret: W. Szymon *Chałubiński* Patron Trybunatu. Obrany Radcą Oby: tenże Sekretarz Sejniku.

Wczoraj przedawano świeże Szparagi z jednego z tutejszych Ogrodów, niektóre z tych Szparagów były szczególnie grube i długie, a ważyły po 11 łótów, można je dziś widzieć w Drukarni Kurjera.

Wczoraj dla widzenia tak sławnej w Niemczech Traiedji *Die Ahnsfrau* unas nazwanej *Matka* rodu *Dobratyńskich*, zebrała się znaczna liczba publiczności napełniającej wszystkie miejsca w Teatrze Narodowym. Słuchano z wielką uwagą i często dawano oklaski, wyroki o tem dziele dały się już słyszeć rozmaite, lubownicy romantyczności mają tu wiele scen, sytuacji i myśli nad którymi się unoszą, Przyjaciele dzieł klasycznych ledwo znieść mogą widma, zbójców, trumny, chorów pogrzebowych etc. etc, niektórzy ubolewali (i mieli racją) na zbyt długą długość monologów zwłaszcza osób umierających i rozpaczających, co mimo bardzo krótkich międzyaktów przedłużyło widowisko do godziny 11; ieden stary obywatel narzekał dla czego tłumacz przemiosł scenę do Polski, gdy właściwie ta rzecz stosujesz do *Morawji* gdzie iest powszechnie znaną narodowa powieść o *Matce* rodu *Baratynów*, tak iak unas o *Twardowskim*. Wiele rozsądnych i obszernych recenzji ogłoszono w Niemczech o tej traiedji, których i unas spodziewać się na-

leży; to pewna iż zdolną jest uczynić wielkie wrażenie a P. *Grylparcer* tej tworca, ten plód wydawszy, obrany został członkiem wielu towarzystw uczonych. Unas grana była z zupełnem przygotowaniem. JP *Wewrowski* po ukończeniu roli jednej z najpracowitszych wywołaniem zaszczycony został i najzasłużenie odebrał oklaski, wywołano także JPannę *Zuczrowską*, nakoniec żądano wymiennienia tłumacza, jest nim *Stanisław Starzyński*. Na zakończenie sporów trwających między romantykami a klasykami, o tej tradycji, tak rozstrzygnął wczoraj jeden obojętny spektator „Obaczmy ile przyjdzie na powtórne wystawienie, wszakże *degustibus non est disputandum.*” —

Gdy wszystkie gazety są napelnione o Wężu nadzwyczajnej wielkości do którego Ludzie nieśmiają się zbliżyć; znajdujemy wiadomość podrokiem 1731, że w *Warszawie* mało co mniejszego widziano Węża, a iednak ulaskawionego. Oto jest dosłowna owa wiadomość „D, 31 Augus: (1731) przybył do nas Anglik *Jonas* i pokazuje *miraculum*, ma kwaterę na ulicy Długiej na przeciw XX. Piarów; przywiozł on *Monstrum* Alias niezmiernej ogromności Węża mającego 15 łokci wzdłuż. Kapitan *Boswel* powróciwszy z *Wirginji* w *Ameryce* Sytuowanej przywiozł do Londynu 2 takie żywe Węże których *propterrarritatem* Królewiczowi odesłał. Jeden z tych zdechl a drugiego otrzymał ów *Peregrinus* z którym iedzi po świecie i grosze zbiera bo i my płaciemy po Talarze bitym, a ciekawych tak jest wiele że się docisnąć niemożna. Ten Wąż tak iest laskawy że i Dziecko znim się pieści, piie mleko które mu podają nasze Jejmoście pierwszej rangi, iako to *Woiewodzianki*, *Kasztelanki*, *Starościanki* e:tc: żywi się także muchami które rad potyka, a na które dla niego

polują także Jejmoście, bo mówią że ten Wąż ma arcyładne oczy i wart takiej fatygi.

Przy ulicy *Podwale* i *Kapitulacji*, w naroznym domu W. *Malczewskiej* pod Nrem 499, na *Iszem* piętrze, otworzonym został nowy *Magazyn Stroiów* *Damskich* robionych w najświeższym guście podług wzorów *Paryzkich*.

Jeśli by kto z *Laskawych Czytelników Kurjera Warszawskiego* zyczył prenumerować w *Warszawie* toż pismo na 2 miesiące, to iest od 1go *Maja* do końca *Kwartalu*, za złotych 6, raczy wciągu bieżącego tygodnia uwiadomić najbliższy swego mieszkania *Kantor*. — w *Kantorze* zaś JP. *Ciechanowski*go na rogu *Podwala* i ulicy *Senatorskiej* dostać można wszystkich *Numerów* od 1go *Kwietnia* i *Kwartalnie* za zł: 8, prenumerować.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Z *PARYŻA*. — *Dziennik* *Paryzki* *Sporów*, donosi że wiadomość umieszczona w *Dzienniku* *Frankforckim* o zgonie *Xiężniczki* *Saskiej* *Kunegundy* (oczem wczoraj było doniesiono) iest niepewną. — Podług raportu *Ministrów* *Woyny*, podanego w *Jzbie* *Parow*, wojsko *Francuzkie* ma się składać z 240,000 głów. Tenże *Minister* bardzo obstawał za *Weteranami*. — w *Jzbie* *Deputowanych* zastanawiają się nad projektami o podatkach niestałych; względem P. *Benjamina* *Konstant* ieszcze nie nie postanowiono. — Podano *Jzbie* *Deputowanych* rachunki nadzwyczajnych wydatków w roku zeszłym które wynoszą 207,827,085 franków, do tych wydatków najwięcej przyczyniła się wojna *Hiszpańska*, która kosztowała 170,789,000 frank: znaczną część tej summy, podług zawartego układu ma *Francji* zwrócić *Rząd* *Hiszpański*. — Dla dręczonych dotkliwą chorobą *Kamienia*, *Doktor* *Francuzki* *Ciwił* wynalazł dobrodziejstwo, które uwieczni jego imie. *Niewykonywa* on dotąd zwykłą u-

zywanych bolesnych operacji, lecz innym sposobem niszczy Kamień w pęcherzu za pomocą nowego instrumentu który kruszy kamień, przez co umniejsza się choremu bólów, i nienaraża się życia naniebezpieczeństwo. Już takowe doświadczenie ten lekarz wykonał w obec wielu sławnych Doktorów, a choroby i bardzo mało cierpieli i wkrótce wrócili do zdrowia. — Pisma publiczne różnych krajów wychwalają Parlament Angielski, iż nakoniec tak gorliwym okazał się w sprawie cierpiącej Ludzkości, uznawszy handel niewolnikami jako rozbój morski (z tego powodu P. Wincenty Turski napisał wiersz pochwalny, umieszczony w Gazecie Poznańskiej.) — Donoszą z Londynu, że Król Hiszpański posłał własnoręczny list do Króla Angielskiego, wzywając aby została zwróconą uwaga na interessa Ameryki Południowej. — Donoszą z Wyspy S. Dominga (Muryzyskiej) iż rząd tameczny zakazuje handlu z wszystkimi krajami które dotąd nie chcą uznać niepodległości tej wyspy. — Zapewniano iż w ciągu tego lata zjedzie się w Akwizgranie wiele dostojnych osób, szczególnież wymieniano Królów Pruskiego, Bawarskiego i Niderlandzkiego. — Ogłoszenie Amnestji w Hiszpanji, znowu odłożono do dalszego czasu, chociaż Ministrowie radzili aby ją ogłosić niezwłocznie. — z Rzymu donoszą że zdrowie Ojca S: polepsza się, wkrótce po Świętach Wielkanocnych Papież znajdując się będzie na wielkim Konsystorzu, na którym będzie mianowanych 12 nowych Kardynałów, tudzież wielu Arcybiskupów i Biskupów Włoskich, Franc: Hisz: i Niemieckich. — Odkopywanie starożytnych zabytków Pompejanum pod Neapolem odbywa się znowu z wielką radością Antykwarjuszów. Niedawno odkryto Świątynią wkształ-

cie Panteonu, a przynieję rozmaite mieszkania, posągi, naczynia, malowania al fresko itp.

OD GRANIC TURECKICH.

w Części zachodniej Grecji wszystko jest wporuszeniu do wojny z Turkami, Mauro Kordato, Odysseuszi Piotr Bej iako naczelny dowódzic będą wojskiem Greckiem pragnącym waleczyć. — Basza Egiptu wczasie swych rządów wiele wyświadczył przysług Sultanom Tureckim, a że jest właścicielem niezmiernych skarbów przeto łatwo było wykonywać wszystko co zamyslał dokonać. Po kilkakroć pokonał Wehabitów, utrzymał wyspę Cypr i niedawno Kandja. — Jeszcze nie jest wiadomo czy Kollokotroni napowrót policzony będzie między dowódcami Greckimi. — Wyspa Follena znowu została zboczona krwią Chrześcijańską, Turcy wymordowali tamecznych 80 rodzin Greckich, nieprzepuszczając Starcom, Kobietom i Dzieciatom, niektórzy Grecy zdolali się ocalić ucieczką na okręty Francuzkie stojące na kotwicy w bliskości, a reszta legła pod mieczem barbarzyńców. — Dostrzegacz Austrii donosi że z Akarnanji i Epiru niepomyślne dla Turków dochodzą wiadomości. Basza Skutary w Maith chce wszelkimi siłami udźrzyć na Greków, ma on 15,000 wojska, a z nich 6000 własnym kosztem utrzymuje.

D O N E S I E N I A.

Urząd Muncyjalny Miasta Stola: Warszawy.
Podaje do wiadomości Publicznej, że dnia 3 przyszłego Miesiąca o godzinie 4tej z południa, na Ratuszu Głównym w Sali zwykłych posiedzeń, odbędzie się Licytacja na przewiezienie Kamieni w ilości iaka się potrzebną bydy o każe, ato od nowego placu musztry za Koszarami Artylerji sytuowanego, na miejsce pomiędzy Koszarami Ujazdowskimi, i Łazienkami Królewskimi położone. Życzący sobie podjąć się takowej przewożki, zechce stawić się w miejsce i czasie wyżej wyrażonych, a z podającym najmniejszą cenę od przewożki szania kubicznego Kamieni ugodą zawar-

zą zostanie.

Rada Stanu Prezydent Wojd a.

Sekretarz Iluy G. Jabotkowski.

Dobra Babice z przyległościami, o mile od Warszawy leżące, będą wtrzechletnią dzierżawę wypuszczone przez Licytacją Publiczną d. 3 Maia r. b. o godzinie 3ciej popołudniu, przed W. Felixem Wilskim Reientem odbyć się mająca. Życzący sobie wzięcia tej dzierżawy, dowiedzieć się może o warunkach Licytacji, tak u wspomnionego Reienta przy ulicy Długiej w Pałacu Potkanskich, iako też u W. Jana Wołowskiego Adwokata przy ulicy Biełańskiej pod Nrem 611 w Warszawie zamieszkałego, toż wydzierżawienie na rzecz Massy Jgnacego Hr: Działyńskiego popieraiącego.

D. 24b. m. zgubiona została Książeczka z rozmaitemi świadectwami, należącymi do Adama Balewicza; uprasza znalazcy aby raczyli oddać do Drukarni Kurjera za nadgodą.

Podpisany Fabrykant Szklą różnego gatunku z Huty w Woiewództwie Kaliskiem położonej, donosi Prześwietnej Publiczności iż przybył w tych dniach z wyrobkiem krajowym fabrykaty swojej, przyrzeka iak najniższą cenę i prędką usługę, ma swój skład w Marywilu pod nowemi Filarami.

Carl Gottlieb Simon.

w Pierwszym Domu przy ulicy Marszałkowskiej N. 1404, po lewej ręce idąc od Królewskiej ulicy, są do wynajęcia 3 Pokoje że Sklepem, 2ma Piwnicami i Drwalnią, także Sklepek z Jzbetką na handel Swiec, od tych Święt Wielkanocnych, na przedmiot lub mieszkanie, zaś od S. Jana r. b. Szynkownia składająca się z 3ch Pokoiów, Sklepu, 2 Piwnic, Drwalni, oraz Piwnice zdadne na Wino. Gospodarz na I piętrze.

w Nrze 163 Gazety Warszawskiej Mca Paździe: 1823 r., znajduje się opis owocu, Wykłą Hiszpańską po Niemiecku (Spanische Wuecke) po Lacinie (Astragalus baeticus) zwanego, który we wszy-

skiem, miejsce Kawy Ost Indyjskiej, zastąpić może, a który tak dobrze w kraju naszym iak w Hiszpanji zkad pochodzi, rośnie. Owoc ten zawiera się wciągu miesiąca Maia, na dobrej ziemi ogrodowej lub na zmierzwionej roli; zbiór przypada w środku lub na końcu miesiąca Sierpnia, natenczas uschłe strączki należy zrywać, a w nich znajdujące się ziarna wyluskiwać. Tak ze względu dobra ogólnego, iako też w szczególności dla dobra każdego gospodarza, życzyliby należało, aby iaknajprędzej rozkrzewienie tak pożytecznego owocu w kraju naszym nastąpiło, gdyż upowszechnienie tegoż owocu, nietylko krajowi całemu, lecz każdemu właścicielowi gruntu znaczne korzyści przyniesie. Na miernych gruntach, jedno ziarno wydało 500, na żyznej i dobrze uprawnej ziemi, jedno ziarno wydało aż do tyśiąca. Osoba kupująca takowe nasienie, otrzyma bezpłatnie opis obejmujący sposób, siania chodowania i użycia tegoż owocu: funt nasienia kosztuje zł: 18, dostać go można: w Warszawie w Handlu Walentego Schlosigera na Krakowskiem Przej. N. 395. w Lowiczu w Aptece na Ryнку. w Piotrkowie w Aptece Schäffera. w Łęczycy w Aptece na Ryнку. w Kaliszu w Handlu Bedlicha. w O-zorkowie w Aptece Weila. L. Gaertner. Niedawno zgubiono Tabakierkę srebrną wprzążki, wewnątrz wytłaczana, na jednej stronie jest cyfra B. K. z drugiej J. Z. 19 Marca 1822; kto o niej da znać do Druka: Kurjera, odbierze dobrą nadgodą

Ponawia się uwiadomienie, iż w kontynuacji licytacji w Warsza: pod Nr 484 przy ulicy Miodowej pertraktowanej, ciągle też licytacja na przedmioty, iakoto: Obrazy olejne, Instrumenta matematyczne, Rzeźby pozostałe, mianowicie większego formatu z piedestałami, Biusta marmuru kararskiego, wyobrażenie snu i czasu, z massy porcelanowej, Bust i Rzeźby z kości słoniowej, Filary 2 stółowe z marmuru orjentalnego, i Tabakierka Chińska, codziennie trwa i zawsze od godziny 9 rano do godzi: 1 z południa przeciągać się będzie. Sta: MODZELEWSKI Kom: Teatr. Jutro Komedia Pan Wilhelm, Komedia Dom do przedania i Balet Mars i Flora.